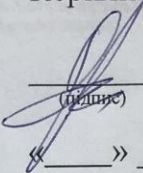

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра менеджменту (№ 602)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник проектної групи

_____ О. В. Малєєва
(підпис) (ініціали та прізвище)

_____ 2019 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Основи управління проектами

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 073 «Менеджмент»
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: «Управління проектами»
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

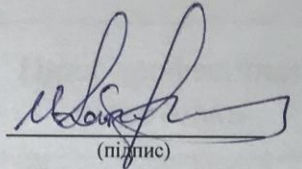
Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Харків 2019 рік

Робоча програма з дисципліни « Основи управління проектами»
для студентів за спеціальністю 073 «Менеджмент»
освітньою програмою «Управління проектами»

« 27 » __серпня_ 2019 р., – 11 с.

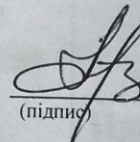
Розробник: Гончар І.О., доцент каф. 602 , к.т.н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, наукова ступінь та вчене звання)

(підпис)

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри менеджменту
(назва кафедри)
Протокол № 1 від « 30 » _серпня_ 2019 р.

Завідувач кафедри д.е.н., професор
(науковий ступінь і вчене звання)

А.В. Доронін
(ініціали та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів 5,5	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»</u> <small>(шифр та найменування)</small> Спеціальність <u>073 «Управління проектами»</u> <small>(код та найменування)</small> Освітня програма <u>«Управління проектами»</u> <small>(найменування)</small> Рівень вищої освіти: <u>другий (магістерський)</u>	Цикл професійної підготовки
Кількість модулів – 1		Навчальний рік
Кількість змістових модулів – 2		2019/ 2020
		Семестр
Загальна кількість годин – денна – 64/165		1-й
		Лекції ¹⁾
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6,3		32 годин
		Практичні, семінарські ¹⁾
	32 години	
	Лабораторні ¹⁾	
	-	
	Самостійна робота	
	101 година	
	Вид контролю	
	модульний контроль, іспит	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми навчання – 64/165;

¹⁾ Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину в залежності від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчання: формування у майбутніх фахівців належних практичних вмінь і навичок застосування універсального інструментарію розробки та реалізації універсальних проектів з метою досягнення ефективного існування та розвитку організації.

Основними завданнями, що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни, є теоретична та практична підготовка студентів з питань:

- методи і процеси управління проектами;
- принципи інформаційних систем календарно-мережного планування;
- методи управління комплексами робіт проекту;
- методи планування;
- методи управління змістом робіт;
- методи управління циклом реалізації проекту;
- методи управління ресурсами проекту;
- основні задачі закупівель і постачань;
- методи оцінювання ресурсів;
- основи системи матеріально-технічного забезпечення;
- методи управління фінансами проекту.

Результати навчання: згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- засади проектної діяльності підприємства;
- специфічні методи та інструменти проектного менеджменту;
- основні форми організаційної структури проектів;
- загальні підходи до планування і контролю проектів;
- основні засади мережного та календарного планування проектів;
- методи планування ресурсів та витрат;
- методи контролю проектів;
- методи управління ризиками;
- методи управління якістю.

вміти:

- виконувати основні функції управління проектами: організації, планування та контролю;
- обґрунтовувати доцільність проекту;
- структурувати проект;
- організувати проведення торгів за проектами;
- формувати та розвивати проектну команду;
- виявляти і оцінювати проектні ризики;
- формувати план управління якістю проектів.

мати уявлення:

- про застосування програмного забезпечення проектного менеджменту в проектах.

Міждисциплінарні зв'язки: основи управління проектами, інструментальні методи в управлінні проектами та програмами, інформаційні системи і технології в управлінні організацією.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Характеристика управління проектами та обґрунтування проекту та методологічні підходи до планування проекту.

ВСТУП. Предмет і задачі дисципліни.

Предмет вивчення і задачі дисципліни. Місце дисципліни в навчальному плані. Структура курсу. Основні поняття.

ТЕМА 1. Управління проектами в системі менеджменту організації

Мета, завдання, предмет та об'єкт дисципліни.

Характеристика управління проектами: специфічність мети, визначена тривалість, неповторність, комплексність, централізм у управлінні, гнучкість, здатність до змін. Функції та процеси проектного менеджменту. Піраміда проектного менеджменту: механізми, інструменти, методи, засоби, функції. Модель управління проектами як поєднання основних функцій проектного менеджменту та інструментів їх реалізації.

Основні риси проекту. Види проектів, їх характеристика. Учасники проекту. Фаза життєвого циклу проекту.

ТЕМА 2. Обґрунтування проекту

Ініціалізація проекту: розробка концепції проекту, формування ідеї проекту, попередня проробка цілей та задач проекту, перед проектні дослідження перспектив виконання проекту, заключні проектні дослідження на основі техніко-економічного, фінансового та загальноекономічного аналізу.

Структура проектного аналізу: технічний аналіз, комерційний аналіз, фінансовий аналіз, екологічний аналіз, організаційний аналіз, соціальний аналіз, економічний аналіз.

Прогнозування ефективності проекту.

ТЕМА 3. Планування проекту

Сутність, мета та завдання ініціалізації проекту. Структура та зміст проектного завдання. Роль учасників розробки проектного завдання.

Мета і функції проектного планування. Характеристика робіт з планування проекту. Вимоги до послідовності виконання робіт. Організація планування.

Методологічні підходи при плануванні проектів: традиційний підхід, схематичний, багатостадійне та багаторівневе планування. Методологія “витрати-час-ресурси” (СТЯ), проекти у контрольованому середовищі (PRINCE). Складові системи планування та контролю проекту: мета, характеристика робіт, сітьове планування, складання бюджету, моніторинг виконання у часі та по витратах, система інформування і прийняття рішень.

Компоненти структуризації проекту. Методологія структуризації, її характеристика та значення. Підсистеми робочої структури: кінцеві результати, субпроекти, робочі модулі, робочі елементи; їх характеристика. Основні ознаки робочого пакета як найнижчого рівня робочої структури. Переваги робочої структури проекту.

Створення двоспрямованої структури на основі поєднання робочої та внутрішньої організаційної структури проекту. Структуризація затрат. Поєднання робочої, організаційної і затратної структур у три спрямованій структурі проекту.

Розробка матриці відповідальності. Кодування робіт. СТК-словник для середніх та великих проектів на підприємстві.

ТЕМА 4. Управління часом виконання проекту

Планування послідовності робіт. Методи календарного планування. Сітьові графіки: основна мета та завдання розробки. Основні принципи побудови та відмінності стрілчастих графіків (АДМ) та графіків передування (РДМ). Види логічних зв'язків у сітьових графіках. Побудова умовних діаграм. Систем PERT.

Методологія обчислення параметрів сітьового графіка: ранніх та пізніх строків початку і закінчення, визначення критичного шляху, критичних та некритичних робіт, запасу часу по некритичних роботах.

Оцінювання тривалості робіт (проекту). Моделювання тривалості робіт. Сутність, завдання та види календарних планів. Методологія календарного планування проектів.

ТЕМА 5. Планування ресурсного забезпечення проекту

Характеристика ресурсів проекту. Особливості планування людських ресурсів. Ресурсні гістограми: сутність, алгоритм побудови, згладжування ресурсних гістограм за умови нестачі ресурсів.

Система вимог до джерел забезпечення проекту. Ранжирування джерел. Визначення типу контракту. Адміністрування контрактів. План залучення капіталу (джерела фінансування проекту).

Модульний контроль.

Змістовий модуль 2. Контроль, управління ризиками та якістю проекту та управління персоналом, комунікаціями, зацікавленими сторонами та закупками проекту

ТЕМА 6. Контролювання виконання проекту

Основні елементи контрольного циклу. Інструментарій контролювання проектів. Контролювання виконання календарних планів та бюджетів підрозділів. Звітність у системі контролю: завдання, принципи побудови, форма подання.

Вимірювання та аналіз показників виконання проекту. Інформація, необхідна для звіту з виконання проекту. Оцінювання перебігу виконання проекту на основі методу скоригованого бюджету. Обчислення скоригованого бюджету, коефіцієнтів по затратах та часу. Обчислення прогнозного часу та витрат по проекту.

Види проектних змін та їх вплив на проект та проектну команду. Процедура внесення змін до проекту. Оцінювання результатів внесення змін.

Основні роботи на етапі завершення проекту. Передача продукту проекту замовнику/споживачу. Зміст та призначення заключного внутрішнього звіту. Розпуск проектної команди.

ТЕМА 7. Управління ризиками проектів

Сутність та види проектних ризиків. Причини виникнення та наслідки проектних ризиків. Фактори, що визначають рівень ризикованості проекту.

Якісний та кількісний аналіз ризиків проектів. Ранжирування ризиків.

Можливі стратегії поведінки компанії щодо ризиків: стратегія усунення ризиків, стратегія розподілу ризиків, стратегія зменшення ризиків, стратегія сприйняття ризиків.

ТЕМА 8. Управління якістю проекту

Якість проектного менеджменту щодо відповідності проектним цілям та вимогам споживачів. Сутність управління якістю проекту. Організаційне забезпечення управління якістю проекту.

Політика у сфері якості. Описання змісту проекту. Описання продукту. Норми та правила забезпечення якості. Планування якості проекту. Аудит якості проекту, його види. Контроль показників якості. Проектування експериментів. Витрати на забезпечення якості. Програма забезпечення якості проекту. Заходи щодо поліпшення якості.

ТЕМА 9. Управління персоналом у проектах

Основні сфери та напрями управління персоналом у проектах. Вимоги до проектного менеджера. Ознаки ефективного проектного менеджера. Лідерство і делегування повноважень. Стили лідерства.

Формування команди проекту. Аналіз і оцінка зацікавлених осіб. Переговори та попереднє призначення у команді. Оптимізація структури персоналу проекту. Робота з формування команди. Аналіз ролей членів команди (тест Белбіна).

Стадії розвитку команди. Організація зворотного зв'язку в команді. Навчання членів команди. Удосконалення індивідуальних навичок членів команди. Навчання поведінки в команді.

ТЕМА 10. Управління комунікаціями проекту

Основні положення управління комунікаціями проекту. Інформаційні технології управління проектами. Інтегровані інформаційні системи підтримки прийняття рішення. Основні впровадження інформаційних систем управління проектами.

ТЕМА 11. Управління закупками проекту

Основні положення управління закупками проекту. Планування управління закупками. Проведення закупок. Контроль закупок. Закриття закупки.

ТЕМА 12. Управління зацікавленими сторонами проекту

Основні положення управління зацікавленими сторонами проекту. Виявлення зацікавлених сторін. Планування управління зацікавленими сторонами. Управління залученням зацікавлених сторін. Контроль залучення зацікавлених сторін.

Модульний контроль.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		п	лаб	с.р.	
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Основні методологічні аспекти управління проектами та методологічні підходи до планування проекту					
Змістовий модуль 1. Характеристика управління проектами та обґрунтування проекту					
ВСТУП.	1	1	-	-	-
ТЕМА 1. Управління проектами в системі менеджменту організації	13	2	3	-	8
ТЕМА 2. Обґрунтування проекту	13	2	3	-	8
ТЕМА 3. Планування проекту	7	3	3	-	1
ТЕМА 4. Управління часом виконання проекту	20	3	3	-	14
ТЕМА 5. Планування ресурсного забезпечення проекту	21	2	4	-	15
Модульний контроль.	2	2			
Разом за змістовим модулем 1	77	15	16	-	46
Змістовий модуль 2. Контроль, управління ризиками та якістю проекту та управління персоналом, комунікаціями, зацікавленими сторонами та закупками проекту					
ТЕМА 6. Контролювання виконання проекту	13	3	2	-	4

ТЕМА 7. Управління ризиками проектів	15	3	2	-	10
ТЕМА 8. Управління якістю проекту	17	3	4	-	10
ТЕМА 9. Управління персоналом у проектах	16	2	3	-	11
ТЕМА 10. Управління комунікаціями проекту	12	3	3	-	6
ТЕМА 11. Управління закупками проекту	10	2	2	-	6
ТЕМА 12. Управління зацікавленими сторонами проекту	12	2	2	-	8
Модульний контроль.	2	2			
Разом за змістовим модулем 2	88	17	16	-	51
Усього годин	165	32	32	-	101

5. Теми семінарських занять

Не передбачено.

6. Теми лабораторних занять

Не передбачено.

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма навчання
1	Таблиці у MS Project. Подання і форми.	3
2	Початок проекту. Завдання проекту.	3
3	Планування проекту в MS Project.	3
4	Визначення структури проекту	3
5	Календарний план.	4
6	Планування робіт.	3
7	Планування вартості проекту.	3
8	Планування ресурсів.	4
9	Відстеження проекту.	3
10	Аналіз та оптимізація плану робіт по проекту.	2
11	Друк відомостей про проект.	1
	Разом	32

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма навчання
1	Тема 4 - Оцінювання тривалості робіт (проекту). Моделювання тривалості робіт. Сутність, завдання та види календарних планів. Методологія календарного планування проектів.	15
2	Тема 5 - Планування проектних завдань. Види витрат по проекту, методика їх обчислення. Особливості планування витрат у часі. Підходи до скорочення тривалості проекту з урахуванням витрат по роботах.	12
3	Тема 7 - Дії компанії в межах кожної стратегії. Формування програм реагування на ризик.	15
4	Тема 8 - Контролювання якості проекту: план тестування й приймання компонентів проекту; інспекція етапів проекту; контрольні графіки; контрольні списки; діаграми Парето; статистичне моделювання; аналіз тенденцій. Класифікація витрат на забезпечення якості проекту.	12
5	Тема 9 - Організаційна культура проекту. Організаційний стиль. Мотивація окремих виконавців та груп. Трансформування системи винагород та визнання. Мотивація функціональних менеджерів. Управління конфліктами в проекті. Критичні сфери поведінки персоналу під час виконання проекту. Причини конфліктів. Джерела конфліктів. Стратегія запобігання конфліктів.	15
5	Тема 10 - Основні впровадження інформаційних систем управління проектами.	10
6	Тема 11 - Проведення закупок. Контроль закупок. Закриття закупок.	12
7	Тема 12 - Планування управління зацікавленими сторонами. Управління залученням зацікавлених сторін. Контроль залучення зацікавлених сторін.	10
	Разом	101

9. Індивідуальні завдання

Не передбачено.

10. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники).

11. Методи контролю

Проведення поточного контролю, письмового модульного контролю, фінальний контроль у вигляді іспиту.

12. Розподіл балів, які отримують студенти (іспит)

12.1. Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Виконання і захист практичних робіт	2...3	5	10...15
Модульний контроль.	4...7	5	20...35
Змістовний модуль 2			
Виконання і захист практичних робіт	2...3	5	10...15
Модульний контроль.	4...7	5	20...35
Усього за семестр			60...100

12.2. Якісні критерії оцінювання

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки:

- області знань управління проектами;
- основні поняття управління проектами;
- задачі управління проектами;
- ключові концепції управління проектами;
- структуру управління проектами;
- методи управління проектами;
- компетенції управління проектами

Необхідний обсяг вмінь для одержання позитивної оцінки:

- управляти процесами;
- виявлення потреб проектів;
- зазначити та описати задачі управління проектами;
- збирати інформацію;
- аналізувати проекти;
- оцінювати ефективність прийнятих рішень;
- планувати проекти;
- управляти вимогами та комунікаціями

12.3 Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру

Задовільно (60-74). Мати мінімум знань та умінь. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи та розрахунково-графічну роботу. Вміти самостійно давати характеристику бізнес-процесам організації, здійснювати класифікацію бізнес-процесів, проводити моделювання.

Добре (75 - 89). Твердо знати мінімум знань, виконати усі завдання. Показати вміння виконувати та захищати всі практичні роботи в обумовлений викладачем строк з обґрунтуванням рішень та заходів, які запропоновано у роботах. Вміти проводити діагностику підприємства та здійснювати моделювання бізнес-процесів компанії на високому рівні, розробляти проект реінжинірингу бізнес-процесів.

Відмінно (90 - 100). Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та уміти застосовувати одержанні знання.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

13. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Основи управління проектами».

14. Рекомендована література

Базова

1. РМВОК 2008 – Guide To Project Management Body Of Knowledge
2. Рассел Д. Арчибальд. Управление высокотехнологичными программами и проектами. М: ДМК Пресс, 2002
3. С.В. Маклаков. Моделирование бизнес-процессов с AllFusion Process Modeler
4. Мазур И.И., Шапиро В.Д., Ольдерогге Н.Г. Управление проектами: Учеб. пособие/ Под общ. ред. И.И. Мазура. – 2-е изд. – М.: Омега-Л, 2004.- 664 с.
5. Богданов В.В. Управление проектами в Microsoft Project 2002: Учеб. курс. – СПб.: Питер, 2003. – 640 с.
6. Менеджмент для магистров: Учеб пособие/Под ред. А.А. Епифанова, С.Н. Козьменко. – Сумы: ИТД “Университетская книга”, 2003. – 762 с.

Допоміжна

1. Батенко Л.П. Управління проектами / Батенко Л.П., Загородніх О.А., Ліщинська В.В. – К.: Київ. нац. екон. ун-т, 2003. – 231 с.
2. Клиффорд Ф. Грей. Управление проектами: практ. Руководство / Ф. Грей Клиффорд, У. Ларсон Ерик; пер. с англ. – М.: Дело и сервис, 2003. – 528 с.
3. Тарасюк Г.М. Управління проектами: навч. посіб. / Г.М. Тарасюк. – К.: Каравела, 2004. – 344 с.
4. Тянь Р.Б. Управління проектами: підручник / Р.Б. Тянь, Б.І. Холод, В.А. Ткаченко. – К.: ЦНЛ, 2003. – 224 с.
5. Управление проектами / И.И. Мазур, В.Д. Шапиро, Н.Г. Ольдерогге. – М.: Экономика, 2001. – 576 с.
6. Управление проектами: справ. для профес. / под ред. И.И. Мазура, В.Д. Шапиро. – М.: Высш. шк., 2001. – 875 с.